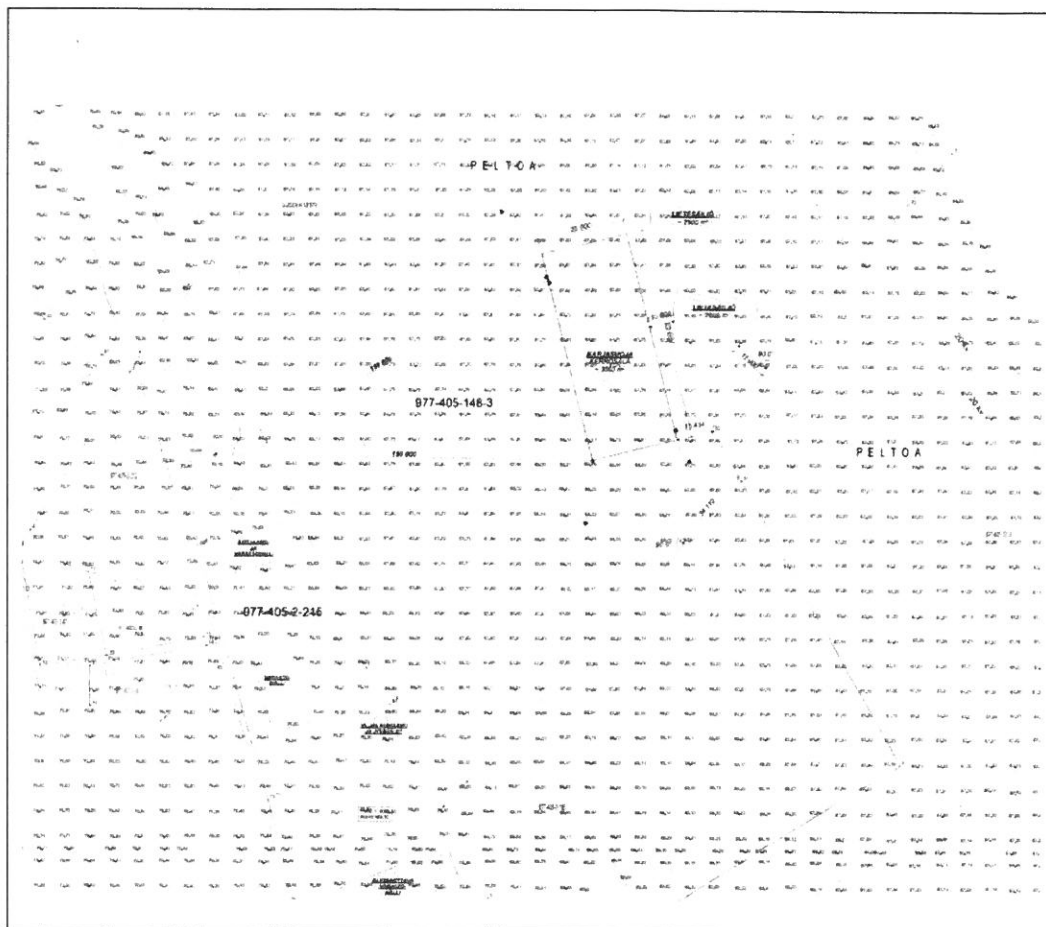

Muu aineisto

Ympäristönsuojeluviranomainen on pyytänyt kaupungin maankäyttöpalveluiden paikkatietoininööriä alueen korkokartan, joka on toimitettu 12.2.2020.

Kuva 5. Ylivieskan kaupungin maankäyttöpalveluiden tuottama korkoaineisto eläinsuojan suunnitellulta sijoittamisalueelta. (Kartta on pienennös ja asemapiirrokseen on tullut muutoksia tämän jälkeen.)

Lisäksi ympäristönsuojeluviranomainen on hankkeen suunnitteluvaiheessa pyytänyt eläinsuojan suunnittelusta sijoituspaikasta Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (tulva-asiantuntija) lausuntoa. Em. korkoaineisto on myös toimitettu ELY-keskukselle.

ELY-keskus on antanut asiassa lausuntonsa 18.2.2020:

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunto alimmasta rakentamiskorkeudesta Kalajoen varrelle, Ylivieska

"Suomen ympäristökeskuksen julkaiseman Ympäristöoppaan "Tulviin varautuminen rakentamisessa" (v. 2014) ohjeiden mukaan alimmaksi rakentamiskorkeudeksi olisi määritettävä keskimäärin kerran 100 vuodessa esiintyvä ylin tulvakorkeus (HW 1/100) tai keskimäärin kerran 50 vuodessa esiintyvä ylin tulvakorkeus, johon lisätään 30 cm (HW 1/50 + 0,3 m). Mikäli vesistössä on suuri jääpato- tai suppotulvien esiintymisen riski, tulisi lisäkorkeuden olla vähintään 0,7 – 1 m, ellei kyseisellä alueella ole tehty tarkempaa selvitystä jääpato- ja suppotulvien vedenkorkeuksista.

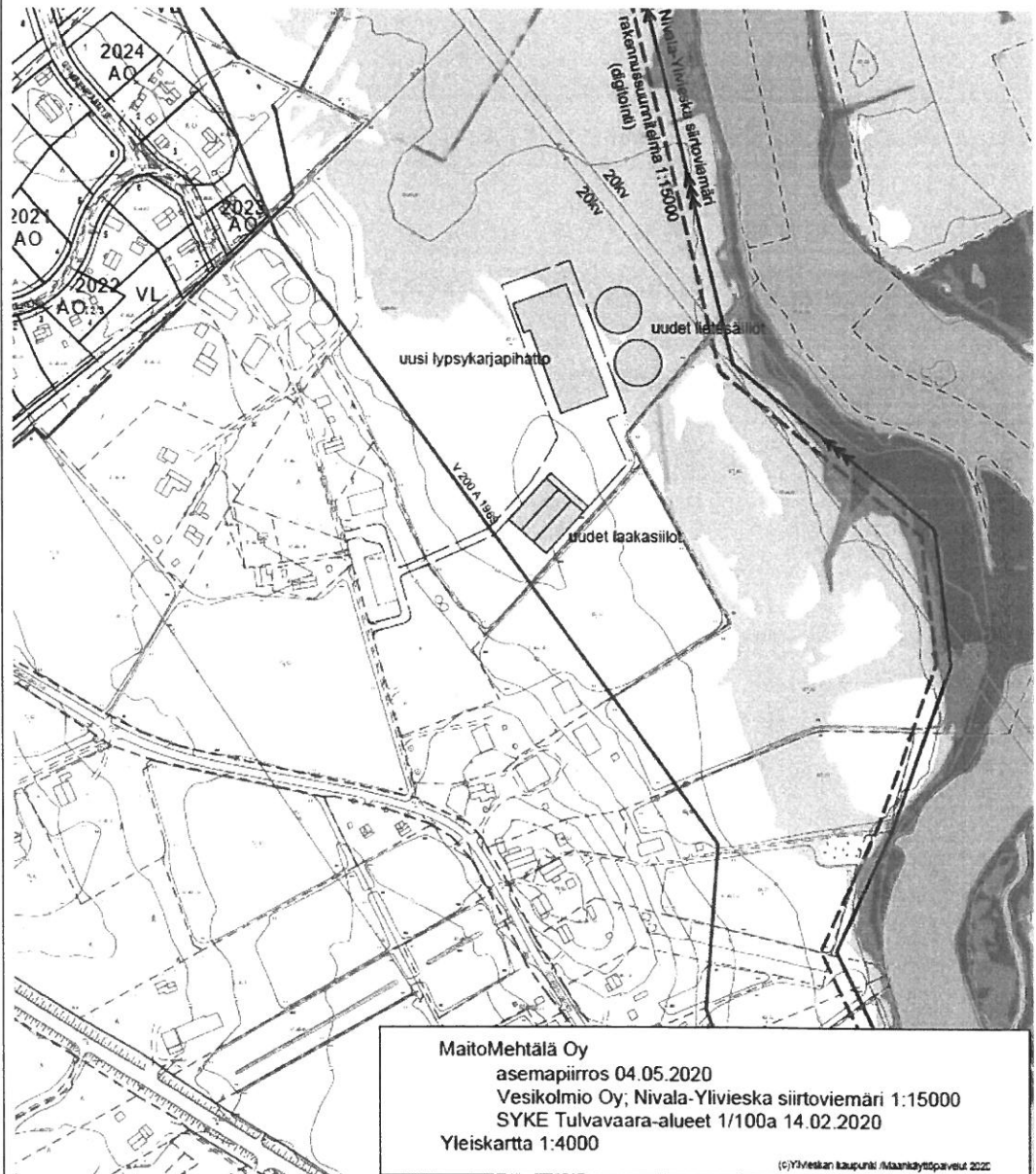
Suunniteltu eläinsuoja ja siihen liittyvät lietesäiliöt sijaitsevat kiinteistöllä 977-405-148-1 sijaitsee Kalajoen varrella. Suunniteltujen rakenteiden keskimääräiset koordinaatit ovat ETRS-TM35FIN P:7099351 I:390632.

Kyseiseltä paikalta on mitattu 5.5.1984 jääpatotulvaan liittyvä vedenkorkeushavainto N2000 +67,85 m. Vuoden 2000 keväällä on 4.4. havaittu vesistötulvan korkeus ollut N2000 +67,34 m Alueella tehdyn tulvakartoituksen mukaan kerran sadassa vuodessa toistuvan tulvan korkeus suunnitellulla rakennuspaikalla N2000 +67,31 m.

Tulvavahingoille alttiiden rakennenosien tulee olla vähintään korkeuden N2000 +68,34 m yläpuolella.

Ranta-alueelle rakennettaessa tulee lisäksi ottaa huomioon mahdollinen rannan sortuma- ja vyörymärisä.

Suunniteltu rakentaminen ei saa pienentää Kalajoen virtauspoikkipinta-alaa. Mikäli poikkipinta-alaa pienennetään rakennelmat voivat aiheuttaa padotusta ja näin ollen lisätä yläpuolisen alueen tulvariskiä."

Kuva 6. Ylivieskan kaupungin maankäyttöpalveluiden tuottama kartta, missä on esitetty MaitoMehtälä Oy:n suunnittelema eläinsuoja lietalantaloineen, Suomen ympäristökeskuksen tuottama tulva-alueaineisto (1/100 a) sekä Vesikolmio Oy:n runkovesijohdon sekä yhtiön suunnitteleman siirtoviemärin linjaukset. (Kartta on pienennös.)

Ylivieskan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on ennen asian ratkaisemista pyytänyt kaupungin maankäyttöpalveluilta karttatarkastelun, jossa on esitetty tulvavaara-alueet (kerran sadassa vuodessa), Vesikolmio Oy:n runkovesijohto ja suunnitteluvaiheessa olevan siirtoviemärin Nivala-Ylivieska sijainti (linjausta koskeva yleisötilaisuus oli Ylivieskan kaupungintalolla 14.9.2020) sekä suunniteltujen eläinsuojan

ja lietesäiliöiden sijainti.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalle on varattu mahdollisuus esittää vastineensa ilmoituksesta jätetyistä muistutuksista ja lausunnoista. Vastinetta on pyydetty 1.7.2020 ja määräajaksi on asetettu 31.7.2020.

MaitoMehtälä on 28.7.2020 pyytänyt annetun määräajan jatkamista 31.8.2020 saakka, mihin on suostuttu 30.7.2020.

MaitoMehtälä Oy on kuitenkin antanut vastineensa 31.7.2020. Vastineessa todetaan seuraavaa:

MaitoMehtälä Oy (Hakija) on tehnyt YSL § 115a mukaisen ilmoituksen uuden kotieläinsuojan rakentamisesta Ylivieskan Raudaskylälle. Hanke käsittää uuden eläinsuojan rakentamisen tarpeellisine rehunvarastointi- ja lantavarastotiloineen. Hankkeen laajuus on 160 lypsylehmää, 81 hiehoa, 25 lehmävasikkaa 6-12 kk ja 50 lehmävasikkaa < 6 kk. Ympäristöeläinyksikköinä hanke on 2 222 eläinyksikköä.

Hankkeesta on kuulemisen yhteydessä jättänyt muistutuksen (henkilö A), sekä (henkilö B) asiakumppaneineen. Peruspalvelukuntayhtymä Kallio on antanut asiasta lausunnon, jonka lisäksi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen vesitalousyksikkö on antanut asiassa pyynnöstä lausunnon koskien Kalajoen tulva-aluetta ja siihen liittyen alimpia sallittuja rakennuskorkeuksia.

Hakijan vastine (kirjeiden asiakohtien mukaisesti):

Muistuttaja A

1. Rakennuspaikka kiinteistöllä ja hajuhaitta

Hakija on eläinsuojan sijoituspaikkaa suunnitellessaan joutunut huomioimaan erityisesti etäisyydet lähimpiin asuinrakennuksiin, jonka lisäksi sijoituspaikan valinnassa on jouduttu huomioimaan Kalajoen tulva-alueen raja.

Lainsäädännön vähimmäisetäisyys naapureiden asuinrakennuksiin on hankkeen eläinmäärällä 200 metriä, joka täyttyy (muistuttaja A:han) nähden uusien lantavarastojen, mutta ei varsinaisen eläinsuojan osalta. Tarkasteltavassa hankkeessa lietteen käsittelystä ja varastoinnista aiheutuvien haittojen hallinta on toteutettu sijoittamalla lietesäiliöt taulukon mukaiselle vähimmäisetäisyydelle eläinsuojassa tehtävät toimenpiteet (lietekanavien jäähdytys) huomioiden.

Eläinsuojan staattinen hajukuormitus muodostuu ilmanvaihdesta eikä tähän vaikuta lietteen varastointitapa. Suunniteltu lietekanavien jäähdytys vähentää ilmanvaihdon hajukuormitusta. Vastaavasti lietesäiliöiden staattinen hajukuormitus riippuu niiden täyttö- ja kattamistavasta. Hakija on ilmoituksessa esittänyt lietesäiliöiden kattamistavaksi kelluvaa, kiinteää tai telttamista katetta. Valittu säiliöiden kattamistapa on lietteen käsittelyn kannalta edullisempi, sillä esimerkiksi betonikannellisen säiliön lietteen jäätyminen lisää merkittävästi säiliön hajuvaikutuksia aiheuttavaa sekoittamistarvetta keväällä, jolla menetetään hyötyä rakenteen ympäristönsuojeluominaisuuksista. Mikäli säiliöt katettaisiin betonikannella, poistaisi se vaatimuksen lietekulujen jäähdytyksestä, joka vastaavasti lisäisi eläinsuojan kokoaikaisia päästöjä ilmaan. Lisäksi on huomioitava naudan lietelannalle tyypillinen voimakas kuoretumisolomaisuus, joka huomioiden kelluvan, kiinteän tai telttamaisen katteen ja kiinteällä betonikannella varustetun katteen välillä ei todennäköisesti ole merkittävää eroa ympäristövaikutuksissa enää 200 metrin etäisyydellä säiliöistä. Suunniteltu eläinsuoja sijoittuu muistuttajan kiinteistöstä itään. Tämä on Hakijan näkemyksen mukaan hajujen kannalta edullinen suunta muistuttajaan nähden, sillä alueella vallitsevat etelän ja lännen puoleiset tuulet, jolloin eläinsuojan hajuvaikutukset leviävät ja laimenevat suuntaan, jossa lähin asutus on lähes kilometrin etäisyydellä. Suopeltoa koskevassa tarkastelussa olisi vastaavalla noin kilometrin vaikutusalueella olevia kiinteistöjä huomattavasti lähempänä ja enemmän, vaikka hankkeen sijoittumisessa huomioitaisiinkin asetuksen mukaiset vähimmäisetäisyydet.

2. Vesien ja luonnonsuojelun kannalta häiriölle alttiit kohteet

Hankesuunnitelman mukaan eläinsuoja tulisi aivan 1/100a vesistötulvariskialueen rajalle.

Hanke on siten mahdollista toteuttaa, mikäli alimmassa rakentamiskorkeudessa huomioidaan mitatut ja näiden perusteella mallinnetut tulvakorkeudet. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen vesitalousyksikkö on antanut hankkeesta lausunnon, jonka mukaan tulvavahingoille alttiiden rakenneseosien tulee olla vähintään korkeustason N2000 +68,34 m yläpuolella. Hakijan selvitysten mukaan hanke voidaan toteuttaa siten, että mainittu korkeusasema saavutetaan, eikä hankkeesta muodostu siten riskikohdetta ylimpien tulvakorkeuksienkaan aikana.

3. Maisema-alue ja virkistyskäyttö

Hakijan näkemyksen mukaan hankkeella ei ole muistutuksessa mainittuja maisemallisia haittoja. Kalajokilaakso ei Raudaskylällä hankkeen sijoituspaikan kohdalla ole erityisen avointa jokilaaksomaisemaa eikä rakentamisella siten pirstota tai turmella arvokasta kulttuurimaisemaa. Hankkeella ei myöskään ole vaikutusta Kalajokivarren nykyiseen virkistyskäyttöön.

4. Liikennejärjestelyt

Hakija on valmis osallistumaan Kirvesmiehentien pölynsidontaan, mikäli se kulloinkin vallitsevat olosuhteet huomioiden katsotaan välttämättömäksi. Tätä ei kuitenkaan olla valmiita toteuttamaan yksin, sillä myös muu tienkäyttö aiheuttaa pölyämistä. Tämän vuoksi asiasta tulee sopia yleisesti kaikkien tienkäyttäjien kesken. Uusi navetta keskittäisi liikenteen tuotantorakennusten väliseksi tilan sisäiseksi liikenteeksi, jolloin tarve Kirvesmiehentien päivittäiseen käyttöön vähenee merkittävästi.

Muilta osin Hakijalla ei ole vastattavaa muistutukseen.

Muistuttaja B asiakumppaneineen

1. Vähimmäisetäisyydet

Suunniteltu eläinsuoja lantavarastointeen sijoittuu vähimmäisetäisyyden ulkopuolelle muistuttajan asuinrakennukseen nähden. Lantavarastojen kattamisesta sekä muusta niihin liittyvästä viitataan edellä (muistuttaja A:lle) vastattuun.

2. Tulvariskialue

Tulvariskialueen osalta viitataan edellä (muistuttaja A:lle) vastattuun.

3. Vaikutukset maisemaan

Raudaskylän alueen asutus hankkeen eteläpuolella katkaisee Kalajoen etelärannan yhtenäisen maisema-alueen käytännössä täysin noin 400 metrin etäisyydeltä eläinsuojan suunnittelusta sijoituspaikasta alkaen. Vastarannalla ei laajaa yhtenäistä jokilaaksomaisemaa ole käytännössä lainkaan jo olemassa olevista maankäytöllisistä seikoista johtuen. Muilta osin asiassa viitataan edellä (muistuttaja A:lle) vastattuun.

4. Siirtoviemäriin

Hanke ei Hakijan näkemyksen mukaan estä tai vaikeuta siirtoviemärihankkeen suunnittelua.

5. Naapurikiinteistöjen rakentaminen

Hakija katsoo, että hankkeiden sijoittumisedellytykset tulee ratkaista ensisijaisesti niiden vireilletulojärjestyksessä, mikäli alueella ei ole rakentamista ohjaavaa kaavaa. Vetoamista muihin toistaiseksi toteutumattomiin hankkeisiin ei siten voida pitää perusteltuna eikä hankkeen sijoituspaikkaratkaisua tule ratkaista muistuttajan esittämien argumenttien perusteella.

6. Naapuruussuhdelain mukainen tarkastelu

Vireillä oleva hanke edustaa kokoluokaltaan nykypäivänä tavanomaista kotieläinrakentamista. On epätodennäköistä, että vallitsevat etäisyydet sekä ilmiansuunnat huomioiden hankkeella olisi ympäristövaikutuksia, jotka ylittäisivät missään lähinaapuruston alueella kohtuuttoman pysyvän haitan kynnyksen.

Hakija on eläinsuojailmoituksessaan hakenut perusteltua poikkeamista asetuksen 138/2019 vähimmäisetäisyyksistä ainoastaan eläinsuojan osalta. Lietelantaloiden osalta vähimmäisetäisyydet täytyvät. Melu- ja pölyvaikutusten osalta voidaan todeta, että nykyaikainen nurmirehun korjuuketju mahdollistaa säilörehusatojen korjuun

	laakasiiloihin muutaman päivän aikana, jonka jälkeen rehun käyttö on tavanomaista talouskeskuksen sisällä tapahtuvaa traktoriliikennettä. Muun raskaan liikenteen kuljetustapahtumien määrä on maitoautoa lukuun ottamatta verrattain harvalukuista, jolloin liikenteestä aiheutuvia vaikutuksia ei voida Raudasmaentien sekä Savontien sijainti ja etäisyys eläinsuojaan nähden pitää lähialueelle kohtuuttomina. Muilta osiin Hakijalla ei ole vastattavaa muistutukseen. Peruspalvelukuntayhtymä Kallio Hakija on huomionnut hankkeen suunnittelussa terveysvalvonnan lausunnossaan esittämät keskeiset näkökohdat eikä lausuntoon ole muuta vastattavaa. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus Hakija on käsitellyt hankkeen sijoittumista tulva-alueelle jo edellä (muistuttaja A:lle) vastatessaan. ELY-keskuksen lausunnon mukaan alueella tehdyn tulvakartoituksen mukaan kerran sadassa vuodessa toistuvan tulvan korkeus suunnitellulla rakennuspaikalla on korkeustasossa N2000 +67,31 metriä. Ylivieskan kaupungin mittauspalveluiden toimittaman korkokartan mukaan maanpinnan korkeus on rakennuspaikalla välillä +67,20 - +68,84 metriä. Tulvakartta-aineiston mukaan Kalajoen virtausuunnassa hankkeen yläpuolisella alueella on luontaisesti korkeampia kohtia, jolloin voidaan olettaa, ettei hankkeella ole merkittävää vaikutusta Kalajoen virtauspoikkipinta-alaan. Hanke ei siten lisäisi padotusta ja aiheuttaisi tulvariskiä yläpuolisilla alueilla. Ylivieskassa 31.07.2020 MaitoMehtälä Oy SÄHKÖISESTI: tapio.koistinaho@ylivieska.fi Hakija on lisäksi 17.8.2020 toimittanut viranomaisen pyynnöstä <u>suunnittelijan laatiman arvion kustannuksista</u>, jotka syntyisivät hankkeeseen sisältyvien lietesäiliöiden kattamisesta kiinteällä katteella. Arvion mukaan kiinteän katteen aiheuttama lisäkustannus olisi ontelolaattakatteella noin 130 000 euroa säiliötä kohti. Termater-katteella lisäkustannus olisi noin 31 000 euroa/säiliö. Hakija on toimittanut myös piha-aluesuunnitelman, jossa on esitetty mm. säilytettävä haaparyhmä sekä istutettava kuusi- ja pylväshaaparivistö.
RATKAISU JA SEN PERUSTELUT:	Ylivieskan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen hyväksyy tällä päätöksellään MaitoMehtälä Oy:n ympäristönsuojelulain 115a §:n mukaisen ilmoituksen eläinsuojan toiminnan olennaisesta muuttamisesta Ylivieskan kaupungissa sijaitsevilla kiinteistöillä 977-405-148-1 (Mehtälä). Tässä päätöksessä on annettu määräykset mm. myönteisen ilmoituspäätöksen edellytysten varmistamiseksi ja valvonnan kannalta ja niitä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta (YSA 15a §). Lisäksi ympäristönsuojeluviranomainen antaa ratkaisunsa MaitoMehtälä Oy:n hakemuksesta poiketa asetuksen VnA 138/2019 2 §:n 1 – 3 momenteissa säädetyistä vähimmäisetäisyyksistä häiriintyvään kohteeseen nähden. Ympäristönsuojeluviranomainen hylkää hakemuksen näiltä osin myöhempää ilmenevillä perusteluilla. Toiminnassa on noudatettava muun lainsäädännön ohella valtioneuvoston asetusta ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (VnA 138/2019) ja valtioneuvoston asetusta eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (VnA 1250/2014). Ilmoituksessa ja sen liitteissä ilmoitetut toiminnanharjoittajaa sitovat tiedot ovat osa tätä ilmoituspäätöstä (YSA 15a §). Toimintaa on harjoitettava siten kuin ilmoituksessa on esitetty, tässä päätöksessä annettuja määräyksiä noudattaen.

Hakijan on tehtävä uusi ilmoitus, jos annetuissa tiedoissa tai päätöksen ehtoissa tapahtuu olennainen muutos.

VÄHIMMÄISETÄISYYDESTÄ POIKKEAMISTA KOSKEVA HAKEMUS JA SIITÄ ANNETTAVA VIRANOMAISEN RATKAISU

MaitoMehtälä Oy on eläinsuojaa koskevan ilmoituksensa (toiminnan laajentaminen) yhteydessä hakenut asetuksessa VnA 138/2019 § 2 – 3 säädetystä vähimmäisetäisyydestä poikkeamista. Hakemuksen mukaan kiinteistöllä on ainoastaan yksi mahdollinen rakennuspaikka, johon rakentamalla saavutetaan poikkeusluvalla riittävät etäisyydet Kalajokeen ja naapureihin. Tulva-alueen vuoksi eläinsuojaa ei voi rakentaa riittävän etäälle naapureista. Hakemuksen perustelut on esitetty yksityiskohtaisesti aiemmin tässä päätöksessä.

Viranomaisen ratkaisu poikkeamishakemuksesta:

Ylivieskan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen hylkää poikkeamishakemuksen.

Perustelut:

Kuten poikkeamishakemuksesta ja mm. ilmoitukseen liitetystä asemapiirroksesta ilmenee, asetuksessa 138/2019 (2 §, liite 1) tarkoitettu vähimmäisetäisyys ylittyy laajennusosan (lypsykarjapihatto) kohdalla ja ilmoitettujen eläinmäärien perusteella yhteen asuinkäyttöön tarkoitettuun rakennukseen nähden.

Hakija on ilmoituksessaan esittänyt, että laajennusosan yhteyteen rakennettavissa kahdessa lietelantalassa olisi kelluva kate. Lisäksi käytössä olisi lietekuilujen jäähdytys eli lannasta saatava lämpöenergia voitaisiin hyödyntää eläinten hyvinvoinnissa, kuten vasikoiden lattialämmitykseen sekä lehmien juomaveden ja sosiaalitiöjen lämmityksessä. Tällöin etäisyysvaatimus häiriintyviin kohteisiin on em. asetuksen liitteen 1 mukaan 200 m. Ilmoituksen mukaan rakennettavan pihatton etäisyys lähimpään häiriintyvään kohteeseen olisi noin 150 m. Rakennettavien lietesäiliöiden etäisyys häiriintyvään kohteeseen, asuinrakennukseen, täyttäisi likimäärin etäisyysvaatimuksen 200 m.

Asetuksen liitetaulukon mukaan ilmoitetuilla eläinmäärillä, käyttäen lietelantalassa tiivistä katetta, etäisyysvaatimus häiriintyvään kohteeseen nähden olisi 150 metriä. Se siis voidaan tässä tapauksessa saavuttaa esitetyllä eläinsuojan ja lantaloiden sijoituspaikalla.

Asetuksen perustelumuistion (Ympäristöministeriö, 17.1.2019) mukaan poikkeamismahdollisuus edellyttäisi aina, että laajennusosalle ei kiinteistöllä olisi muuta soveltuvaa, vaihtoehtoista sijoituspaikkaa. Vaihtoehtoisen sijoituspaikan soveltuvuuden arvioinnissa huomioitaisiin vähimmäisetäisyyksien lisäksi myös tällaisen sijoituspaikan soveltuvuus eläinsuojan toimintaedellytysten kannalta. Vähimmäisetäisyydet täyttävä vaihtoehtoinen sijaintipaikka voitaisiin arvioida eläinsuojan toimintaedellytysten kannalta soveltumattomaksi esimerkiksi sillä perusteella, että se kohtuuttomasti hankaloittaisi eläinsuojan tavanomaista toimintaa ja aiheuttaisi toiminnanharjoittajalle kohtuuttomia vaatimuksia ja kustannuksia. Etäisyydet täyttävä vaihtoehtoinen sijaintipaikka kiinteistöllä olisi myös eläinsuojan rakentamiseen soveltumaton, jos se ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 116 §:ssä säädettyjä rakennuspaikkaa koskevia vaatimuksia. Maankäyttö- ja rakennuslain 116 §:n mukaan: *"Rakennuspaikan tulee asemakaava-alueen ulkopuolella olla tarkoitukseen sovelias, rakentamiseen kelvollinen ja riittävän suuri, kuitenkin vähintään 2000 neliömetriä. Rakennuspaikan soveliaisuutta ja kelvollisuutta harkittaessa on muun muassa otettava huomioon, ettei rakennuspaikalla ole tulvan, sortuman tai vyörymän vaaraa. Lisäksi rakennukset on voitava sijoittaa riittävälle etäisyydelle kiinteistön rajoista, yleisistä teistä ja naapurin maasta."*

Laajennettaessa eläinsuojan toimintaa olemassa oleva eläinsuoja ja muut maatilan rakennukset usein lähtökohtaisesti määrittävät laajennusosan sijoittamisen niiden läheisyyteen. Tämä korostuu erityisesti intensiivisempää hoitoa ja tarkkailua vaativien eläinlajien, kuten lypsykarjan kasvattamisessa. Vaihtoehtoisen, vähimmäisetäisyyden täyttävän sijoituspaikan soveltuvuuden arvioinnissa voitaisiin huomioida myös esimerkiksi se, aiheutuisiko toiminnasta kyseisellä sijaintipaikalla tosiasiallisesti enemmän haju- ja mahdollista muuta haittaa häiriintyvässä kohteessa kuin sijoittamalla eläinsuojan laajennusosa liitteen 1 vähimmäisetäisyyttä lähemmäksi häiriintyvää

kohteesta. Laajennusosan sijainti kaukana toiminnassa olevasta eläinsuojasta ja siihen liittyvistä toiminnoista, kuten esimerkiksi jaloittelualueista ja lannan varastointitiloista voi lisätä merkittävästi toiminnan ympäristövaikutuksia, liikenne- ja kuljetustarpeita sekä haju- ja muuta haittaa häiriintyvissä kohteessa.

Toinen edellytys vähimmäisetäisyyksistä poikkeamiselle koskisi hajuhaittoja ehkäiseviä toimenpiteitä ja hajun leviämiseen vaikuttavia paikallisia olosuhteita. Huomioiden mahdolliset hajua vähentävät tekniset ratkaisut ja menetelmät sekä paikalliset olosuhteet, eläinsuojan toiminnasta vähimmäisetäisyydestä poikkeavalla sijaintipaikalla ei saisi aiheutua huomattavaa hajuhaittaa häiriintyvissä kohteessa. Vastaavasti kuin ympäristölupamenettelyssä tapahtuvassa sijainninhajauksessa eläinsuojaa laajennettaessa, voitaisiin vähimmäisetäisyydestä poikkeamiseksi edellyttää myös toiminnassa olevassa eläinsuojassa tehokkaamman hajuhaittoja vähentävän tekniikan käyttöönottoa. Lisäksi poikkeamisen edellytyksiä arvioitaessa tulisi huomiota ottaa alueen eri toimintojen yhteisvaikutus. Alueella jo toimivien eläinsuojien aiheuttama hajukuorma vaikuttaisi siten edellytyksiin poiketa säädetyistä vähimmäisetäisyyksistä. Hajuhaittaan vaikuttavina paikallisina olosuhteina voitaisiin huomioida muun muassa vallitsevat tuulensuunnat, ilman lämpötila, kerrostuneisuus ja kosteus sekä ympäröivän maaston korkeuserot ja kasvillisuus.

Tässä tapauksessa poikkeamishakemus koskee vähimmäisetäisyyden täyttymättömyyttä muistuttajan A asuinkiinteistöön nähden. A:n kiinteistö sijoittuu osin lähes nykyisen eläinsuojan ja sen lantaloiden sekä toisaalta uuden eläinsuojan lantaloineen väliin. Tosin on huomattava, että nykyisen eläinsuojan eläinmäärä vähenisi merkittävästi ja sen yhteydessä oleva, A:n kiinteistöä lähempänä oleva lietelantala jäisi kokonaan pois käytöstä. Tämän lantalan täyttäminen on tapahtunut pumppaamalla yläkautta.

Uuden eläinsuojan lantaloineen etäisyys useisiin muihin asuinkiinteistöihin täyttäisi vaadittavan 200 m:n etäisyyden, mutta olisi tätä etäisyysvaatimusta vain hieman pidempi.

Ympäristönsuojeluviranomainen on katsonut, ettei eläinsuojaa lantaloineen voi sijoittaa nyt esitettyä kauemmaksi, koska tällöin sijoituspaikka olisi jokseenkin kokonaan tulva-alueella (kerran sadassa vuodessa tapahtuva tulva). Esitettyä sijoituspaikkaa, jossa eläinsuoja sijoittuisi tulvariskialueen ulkopuolelle sekä lietesäiliöt sen rajamaille, viranomainen pitää mahdollisena toteuttaa, ottaen laajemminkin huomioon maaston korkeudet eläinsuojan lähiympäristössä (kuva 6). Rakennuspaikan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 116 §:ssä tarkoitetun kelpoisuuden arvioi kuitenkin viime kädessä rakennusvalvontaviranomainen.

Asuinkiinteistön omistaja (muistuttaja A) on muistutuksessaan vastustanut poikkeamisen myöntämistä eläinsuojatoiminnasta asumiselle aiheutuvien haittojen vuoksi.

Käyttämällä lantaloissa kiinteää katetta voidaan täyttää asetuksen vaatimus minimietäisyydestä. Viranomaisen näkemyksen mukaan kiinteän katteen käyttäminen ei estä toteuttamasta muitakin, parhaan käytettävissä olevan tekniikan mukaisia ratkaisuja, kuten lämmön talteenottoa lietelannasta.

Näin ollen viranomainen on tässä tapauksessa katsonut – kun vähimmäisetäisyys on saavutettavissa lantaloiden kiinteällä katteella – ettei ole edellytyksiä poiketa asetuksessa annetusta vähimmäisetäisyydestä.

Ympäristöministeriön perustelumuistiossa 18.12.2014 Valtioneuvoston asetukseksi eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamiseksi todetaan asetuksen 3 §:n määritelmistä, että "Asetuksen 3 §:ssä määriteltäisiin kiinteä kate, jolla tarkoitettaisiin esimerkiksi peltikatetta, muovikupolia tai kiristettävää muovikalvoa tai muuta vastaavaa katto- tai katerakennelmaa, joka estää sadeveden ja lumen pääsyn lantalaan ja vähentää kaasujen haihtumista." Em. asetuksen (1250/2014) 3 §:n 3. kohta kuuluu: "kiinteällä katteella tarkoitetaan lietelanta- ja virtsasäiliön tai muun vastaavan säiliön nestepinnan yläpuolella olevaa kiinteästi asennettua katetta, joka estää sadeveden pääsyn säiliöön ja vähentää kaasujen haihtumista".

ILMOITUSPÄÄTÖKSEN MÄÄRÄYKSET

Yleiset määräykset

1. Eläinsuoja ja lannanvarastointitilat on sijoitettava ja rakennettava sekä nykyisen eläinsuojan muutostyöt on tehtävä ilmoituksessa esitettyjen piirustusten mukaisesti (NHK-Keskus Oy, 4.5. ja 17.4.2020).

2. Tilalla voidaan pitää enintään 160 lypsylehmää, 81 hiehoa (12 – 24 kk), 25 lehmävasikkaa (6 – 12 kk) ja 50 nuorempaa lehmävasikkaa (alle 6 kk).

Eläinmäärää voidaan tilojen sallimissa rajoissa muuttaa edellyttäen, että lannantuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät ylitä edellä mainitun eläinmäärän yhteistä lannantuotantoa tai muita ympäristövaikutuksia.

3. Toiminnan eläinsuojissa ja niiden ympäristössä tulee tapahtua siten, että toiminnasta ei aiheudu kohtuutonta liikenne-, jäte-, haju-, pöly- tai meluhaittaa naapureille ja ympäristölle.

Viljelysteiden kunnosta tulee huolehtia siten, että ne kestävät tilan toiminnasta aiheutuvan raskaan liikenteen.

Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely

4. Tilalla tulee olla käytössä lannanvarastointitilaa 12 kuukauden aikana kertyvälle lannalle. Lietelannan, maitohuoneen jätevesien, eläinsuojan pesuvesien ja sadevesien varastointitilaa tulee olla käytettävissä vähintään 6350 m³.

Poistettavan kuivikepohjan (sairas- ja poikimakarsinat yms.) varastoimiseksi tulee olla kuivalannan varastotilavuutta vähintään 150 m³.

5. Lantaa voidaan myös luovuttaa sellaiselle hyödyntäjälle, jolla on ympäristöluvan tai ilmoituspäätöksen nojalla mahdollisuus lannan vastaanottoon, tai luovuttaa toiselle tilalle varastoitavaksi valtioneuvoston asetuksen 1250/2014, eli ns. nitraattiasetuksen mukaisesti.

6. Eläinsuojien pohjarakenteiden ja lannanvarastointitilojen tulee olla vesitiiviitä.

Uudet, rakennettavat lietesäiliöt tulee kattaa kiinteällä katteella asetuksen (138/2019) 2 §:n ja liitteen 1 taulukossa 1 osoitetulla tavalla. Sairas- ja poikimakarsinoista poistettava aiemmin rakennetussa kuivalantalassa varastoitava lanta tulee peittää esimerkiksi pressulla siten, että sadevesien pääsy varastotilaan voidaan estää.

Tämän estämättä rakennettavassa pihatossa voidaan toteuttaa lantakanavien jäähdytys eli lämmön talteenotto lietelannasta.

Kaikki lietesäiliöt on aidattava.

Kuivalantalalan rakenteiden tulee olla sellaiset, että ne kestävät koneellisen kuormauksen tai tyhjennyksen, ja että toimenpiteet voidaan tehdä siten, että lantaa ei joudu ympäristöön.

Eläinsuojien rakentamisessa tulee ottaa huomioon myös eläinsuojelulainsäädännön mukaiset vaatimukset.

7. Laakasiiloissa varastoitava säilörehu tulee varastointiaikana pitää tiiviisti peitettynä. Säilörehun puristeneesteet on kerättävä talteen ja varastoitava joko tiiviissä säiliössä tai ne on johdettava kokoojakaivoon tai lietesäiliöihin, josta ne tulee levittää kasvukauden aikana peltoon.

8. Uuden lypsykarjapihaton käymäläjätevedet tulee johtaa umpisäiliöön ja toimittaa jätevedenpuhdistamolle tai Vesikolmio Oy:n osoittamaan muuhun vastaanottopaikkaan. Vanhan navetan käymäläjätevedet tulee johtaa umpisäiliöön ja toimittaa jätevedenpuhdistamolle tai vaihtoehtoisesti käsitellä ympäristönsuojelulain (527/2014, 16

luku) ja valtioneuvoston asetuksen talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (157/2017) mukaisesti.

Lannan ja jätevesien hyödyntäminen

9. Lanta on ensisijaisesti hyödynnettävä lannoitteena pelloilla. Lannan peltolevitystä varten tulee hakemuksen mukaiselle eläinmäärälle olla peltopinta-alaa vähintään 157 hehtaaria.

10. Lannan peltolevityksessä tulee noudattaa valtioneuvoston asetusta eräiden maa- ja metsätaloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014). Asetuksella on säädetty mm. lannan levittämisen kieltoajasta, lannoitettavan pellon muokkauksesta ja suojaetäisyyksistä.

11. Lannan levityksestä ei saa aiheutua kohtuutonta hajuhaittaa tai muutakaan haittaa levitysalojen välittömässä läheisyydessä asuville asukkaille. Lannan levitystä ja käsittelyä tulee välttää yleisinä juhla- ja pyhäpäivinä. Mikäli lantaa pääsee putoamaan tai kulkeutumaan kuljetusreiteille tai muualle ympäristöön, likaantuneet alueet tulee puhdistaa viipymättä.

Polttoaineet, kemikaalit ja jätteet

12. Polttoainesäiliöiden tulee olla kantavalle alustalle sijoitettuja tiiviitä kaksoisvaipallisia säiliöitä. Vaihtoehtoisesti yksivaipaisen säiliön voi sijoittaa suoja-altaaseen, jonne sadeveden pääsy estetään katoksella tai muulla vastaavalla järjestelyllä.

Polttoainesäiliöt tulee varustaa lukituksella, ylitäytön estävällä järjestelmällä ja laponestolla. Tankkauspaikka tulee päällystää kulutusta kestäväällä kestopäällysteellä. Lisäksi säiliöiden läheisyyteen tulee varata riittävä määrä imeytysmateriaalia mahdollisten polttoaineen valumien talteen keräämiseksi.

13. Kemikaalit tulee varastoida tiiviillä alustalla. Myös koneiden ja laitteiden säilytyspaikkojen tulee olla tiiviitä.

14. Kuolleet eläimet tulee toimittaa hyödynnettäviksi tai käsiteltäviksi eläinjätteen käsittelylaitokseen tai muuhun käsittelypaikkaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseistä jätettä. Jos ruhoja joudutaan säilyttämään noutokertojen välillä, se voi tapahtua vain lyhytaikaisesti. Mikäli kuolleita eläimiä varastoidaan vähintään kolme vuorokautta, tulee varastointiin käytettävän tilan olla jäähdytetty tai sen lämpötilan on muutoin oltava matala, jotta raadot säilyvät pilaantumattomina.

15. Jätteiden käsittelyssä ja hyödyntämisessä on noudatettava voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä (Jokilaaksojen jätelautakunta). Syntyvän jätteen määrää on pyrittävä vähentämään. Hyötykäyttökelpoiset jätteet tulee lajitella ja toimittaa ensisijaisesti kierrätykseen tai muuhun asianmukaiseen käsittelyyn.

Vaaralliset jätteet (esim. jäteöljyt, akut ja loisteputket) on lajiteltava ja toimitettava asianmukaisesti pakattuina ja merkittyinä niille tarkoitettuihin vastaanottoaikkoihin vähintään kerran vuodessa.

Jätteiden polttaminen on kielletty.

16. Toiminnassa muodostuvien jätteiden, rehujen, raaka-aineiden, polttoaineiden ja kemikaalien varastointi on järjestettävä siten, ettei niistä aiheudu epäsiisteyttä, terveyshaittaa, maaperän, pinta- tai pohjavesien pilaantumista tai pilaantumisen vaaraa tai muuta haittaa ympäristölle. Eri jätenimikkeet tulee varastoida asianmukaisissa astioissa. Haittaeläimiä tulee tarvittaessa torjua ja niiden pääsy eläintiloihin estää.

Käytetyt muovit tulee varastoida huolellisesti esimerkiksi siirtolavakontissa siten, etteivät ne pääse leviämään ympäristöön.

Pilaantunut rehu on kynnettävä peltoon, kompostoitava tai hyödynnettävä muulla tavoin tai toimitettava jätekeskukseen.

Häiriö- ja muut poikkeukselliset tilanteet

17. Toiminnanharjoittajan tulee varautua riittävästi häiriötilanteisiin, jotka voivat aiheuttaa päästöjä ympäristöön. Häiriö- tai poikkeustilanteissa, joissa voi aiheutua merkittävää ympäristöhaittaa tai päästöjä maaperään, veteen tai ilmaan, on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin vahinkojen estämiseksi. Häiriötilanteista on ilmoitettava viipymättä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Polttoainevuodoista tulee ilmoittaa välittömästi myös pelastusviranomaiselle.

Tarkkailu ja raportointi

18. Lanta- ja virtsavarastojen, eläinsuojien ja polttoainesäiliöiden kuntoa tulee tarkkailla riittävän usein. Lantavarastot tulee tyhjentää perusteellisesti vuosittain rakenteiden kunnon tarkistamiseksi. Mikäli rakenteissa tai toimintaan liittyvissä muissa laitteissa havaitaan vaurioita tai toimintaongelmia, jotka voivat johtaa päästöjen syntymiseen, on puutteet korjattava viipymättä.

19. Polttoainesäiliöt tulee tarkastuttaa Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) hyväksymällä tarkastajalla vähintään kerran kymmenessä vuodessa.

20. Tilan toiminnasta tulee pitää kirjaa.

Kirjanpidosta laadittavan vuosiyhteenvedon tulee sisältää ainakin seuraavat tiedot:

- eläinmäärät
- muodostunut lantamäärä (m³/vuosi)
- lannan vastaanotto- ja luovutussopimukset sekä lannan toimittamisen ajankohdat
- uudet tai muuttuneet lannan levitykseen käytettävät peltoalat ja sopimukset
- tiedot kuolleiden eläinten määrästä ja niiden käsittelystä
- tiedot toiminnassa syntyneistä jätteistä (jätelaji, määrä ja toimituspaikka)
- tiedot polttoainesäiliöiden ja kylmähuollon tarkastuksista
- tiedot toiminnassa havaituista häiriötilanteista

Jätekirjanpito tulee säilyttää kuusi vuotta ja muu kirjanpito viisi vuotta. Kirjanpito on pyydettyä esitettävä valvontaviranomaiselle.

Toimintaa koskeva vuosiyhteenvedo on esitettävä viranomaiselle seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä, viranomaisen määräämällä tavalla.

21. Maankuivatusta suunniteltaessa on otettava huomioon happamien sulfaattimaiden mahdollinen esiintyminen alueella. Tarpeen vaatiessa happamien sulfaattimaiden esiintyminen on selvitettävä tarkemmin ja suunniteltava soveltuvat toimenpiteet happamuuden hallitsemiseksi.

22. Toiminnan valvonnan kannalta olennaisesta muutoksesta tulee tehdä ilmoitus Ylivieskan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ilmoitus on lisäksi tehtävä toiminnan pysyvästä tai pitkäaikaisesta keskeyttämisestä tai lopettamisesta, tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta.

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttöönotto

23. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä toimialansa parhaan taloudellisesti käyttökelpoisen tekniikan kehittämisestä ympäristönsuojelutoimenpiteenä. Ilmoituspäätöksen muutosta voidaan vaatia, mikäli käytössä olevaa tekniikkaa parantamalla voidaan ympäristöön aiheutuvaa kuormitusta vähentää niin, ettei siitä aiheudu kohtuuttomia kustannuksia.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Toiminnan sallivan ilmoituspäätöksen edellytykset

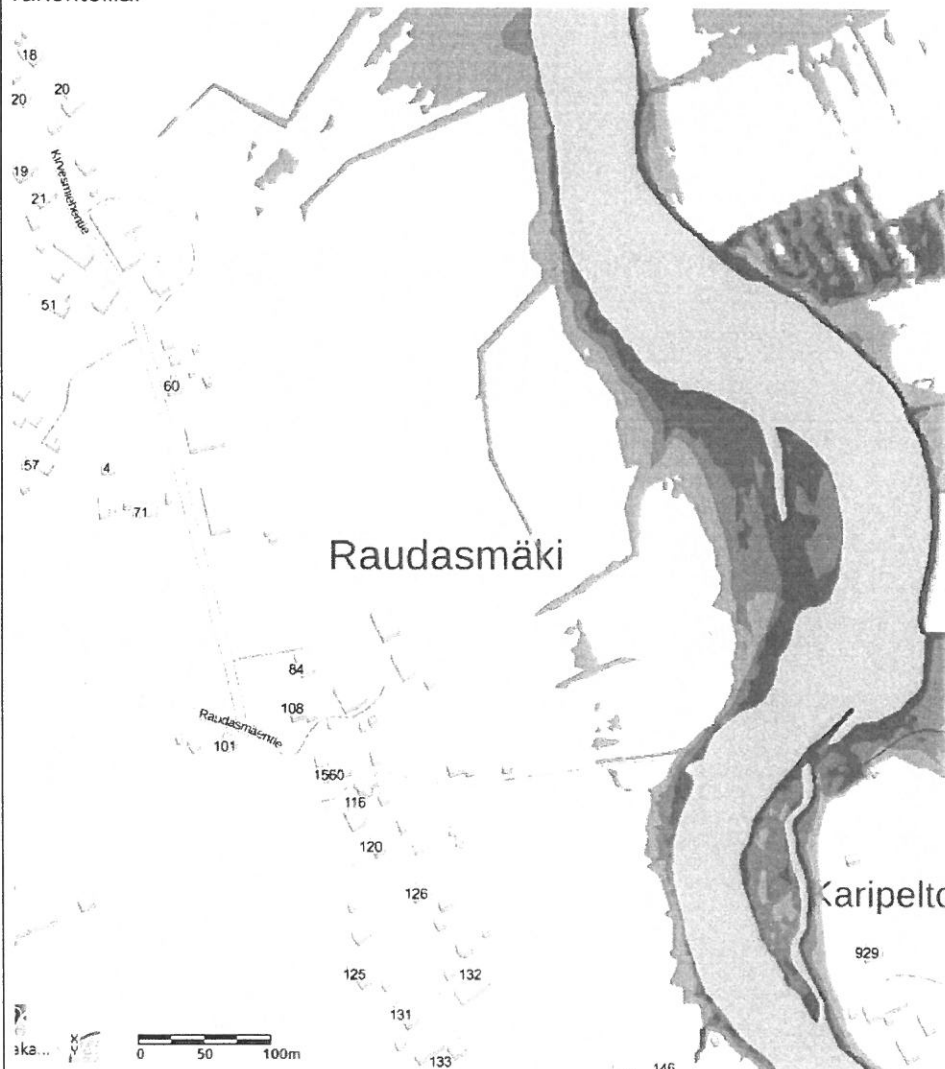
Ilmoituksen ja tässä päätöksessä annettujen määräysten mukainen toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Tämän päätöksen mukainen eläinsuojien toiminta ei normaalitilanteessa aiheuta terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasistusta. Toimintaa ei ole sijoitettu asemakaavan vastaisesti.

Uudet, rakennettavat lietesäiliöt on varustettava kiinteällä katteella. Näin ollen asetuksen 138/2019 edellyttämät rakennettavan eläinsuojan ja lantaloiden etäisyydet täytyvät häiriintyviin kohteisiin nähden.

Päätöksessä on huomioitu vesienhoitosuunnitelma ja toiminnan vaikutukset vesienhoidon kannalta. Huolehtimalla lannan huolellisesta käsittelystä, lantaloiden vesitiiviydestä ja asianmukaisesta kunnosta, voidaan estää haitallisten huuhtoutumien pääsy ympäristöön ja ojien kautta vesistöihin. Noudattamalla valtioneuvoston asetusta ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019), ns. nitraattiasetusta (1250/2014) ja tässä päätöksessä annettuja lannanlevitykseen liittyviä määräyksiä, voidaan välttää merkittävät haitat vesistöille ja muulle ympäristölle.

Valtioneuvoston asetuksen eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) 4 §:ssä säädetään mm. lannan varastointitilojen sijoittamisesta. Pykälän mukaan lannan varastointitilaa ei saa sijoittaa tulvanalaiselle alueelle eikä alle 50 metrin etäisyydelle vesistöistä. Saman asetuksen 3 §:n 20. kohdan mukaan *tulvanalaisella alueella* tarkoitetaan aluetta, joka jää tulvan alle useammin kuin keskimäärin kerran 20 vuodessa eikä sitä ole suojattu tulvapenkereillä tai muilla pysyvillä rakenteilla.

Kuva 7. Tulvan leviämistä kuvaava kartta yleisellä vesistötulvalla, 1/20a. Tulvakeskus, Tulvakarttapalvelu.

Tulvakeskuksen tulvakarttapalvelun aineiston perusteella eläinsuojan ja lantaloiden sijoituspaikka ei ole em. tulva-alueella. Lantaloiden pienin etäisyys Kalajokeen on 70-80 m. Näin ollen asetus ei muodosta estettä eläinsuojan ja lietalaloiden sijoittamiselle. Eläinsuojan sijoituspaikka täyttää myös asetuksen 138/2019 2 §:n 5 momentissa edellytetyn, vähintään 50 metrin etäisyyden vesistöön.

Eläinsuojatoiminnan laajennus sijoittuu valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle (Kalajokilaakso MAO 110116). Maisema-alueesta on todettu mm.: *“Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja kehittämisessä on otettava huomioon alueen ominaispiirteet sekä maisema- ja kulttuuriarvot. Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä maisema- ja kulttuuriympäristöarvot. Maisema-alueella tulee edistää peltojen, niittyjen ja muiden avoimien maisematilojen säilymistä. Uudis- ja täydennysrakentamisen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeutumiseen sijainniltaan ja rakennustavaltaan maisemaan.”*

“Pohjois-Pohjanmaan valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventoinnissa”, “Ehdotus valtakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi 2014”, todetaan (Pohjois-Pohjanmaan liitto, 2014): “Nykyään viljelyksessä olevat peltoalueet reunstavat Kalajokea yhtenäisenä leveänä nauhana. Viljelysalueiden ominaispiirteet ilmentävät tämän päivän elinvoimaista maataloutta. Peltoalueet ympäröivät jokea laajoina yhtenäisinä lohkoina. Maisemaan kuuluvat mm. maatilojen isokokoiset tuotantorakennukset. Perinteiseen maatalousmaisemaan aikanaan kuuluneet ladot ovat vähitellen katoamassa, ja maisemaa täplittävät muovitetut pyöröpaalit. Vanhastaan maatalousmaisemalle ominaiset sarkaojat, rantalaitumet, hakamaat, luonnonniityt ja metsälaitumet ovat nykyään lähes tyystin kadonneet.”

Lisäksi voidaan todeta, että Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on 19.10.2017 antanut maisema-alueelle ympäristöluvan (Dnro PSAVI/892/2017) sikalalle siten, ettei tuotantorakennukset liity lainkaan olemassa olevaan rakennuskantaan. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on tällöin todennut lausunnossaan aluehallintovirastolle, että suunniteltu tuotantorakennus on maisema-alueen ominaispiirteiden mukaista rakentamista.

Arvokkaan maisema-alueen ei voida katsoa olevan esteenä eläinsuojatoiminnan laajentamiselle esitetyllä tavalla. Elinvoimainen maatalous turvaa osaltaan kulttuurimaisema-alueen säilymistä.

Yleiset perustelut

Valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta (YSA, 713/2014) 15a §:n mukaan päätöksestä on käytävä ilmi mm. myönteisen ilmoituspäätöksen edellytysten varmistamiseksi annettavat ja valvonnan kannalta tarpeelliset määräykset sekä määräykset toiminnan ja sen vaikutusten seurannasta ja tarkkailusta, sisältäen tarvittavat määräykset päästöraja-arvojen noudattamisen arvioimiseksi sekä tarvittavat määräykset sellaisista ympäristön pilaantumisen vaaraa ehkäisevistä toimenpiteistä, jotka liittyvät toiminnan käynnistämiseen, huoltoihin, vahinkoihin, väliaikaiseen toiminnan pysäyttämiseen ja lopulliseen toiminnan lakkauttamiseen.

Määräyksiä annettaessa on ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaisesti otettu huomioon toiminnan luonne, toiminnan vaikutusalueen ominaisuudet, pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimenpiteet. Päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevat lupamääräykset perustuvat parhaaseen käytökelvöiseen tekniikkaan.

Harkinnassa on otettu huomioon se, että maatilalla on jo pitkään harjoitettu tuotantoa alueella, jossa maa- ja karjatalouden harjoittaminen voidaan katsoa olevan tavanomaista toimintaa. Lähiympäristössä on myös muita eläinsuojia. Toiminnan laajennuksena rakennettavalla uudella pihattorakennuksella voidaan vähentää useille asuinkiinteistöille nykyisestä toiminnasta aiheutuvaa kuormitusta. Tällä on vaikutusta myös lähimmän

asuinkiinteistön kannalta, etenkin kun siihen nähden lähin lietalanta poistuu kokonaan käytöstä.

Kun noudatetaan tässä päätöksessä annettuja määräyksiä ja muuten toimitaan ilmoituksessa esitetyllä tavalla, toiminta ei todennäköisesti aiheuta kohtuutonta rasitusta tai muuta olennaista haittaa naapureille.

Määräysten yksilöidyt perustelut

Määräyksellä 1 varmistetaan eläinsuojien ja lannanvarastointitilojen sijoittaminen ilmoituksessa esitettyyn paikkaan. Määräyksen tavoitteena on ehkäistä haitalliset ympäristövaikutukset tai rajoittaa ne mahdollisimman vähäisiksi. (YSA 15 a §, VNA 138/2019, 2 §.)

Määräys 2: Toimintaa tulee harjoittaa ilmoituksen perusteena olevien eläinmäärien puitteissa. Päätös on tehty ilmoituksessa esitettyjen eläinpaikkojen perusteella. (YSA 15a §.)

Määräys 3: Toiminnasta ei saa aiheutua terveyshaittaa eikä haittaa esimerkiksi hajusta, kaasuista, melusta ja pölystä (YSA 15a §, YSL 49 §, 52 §, NaapL 3, 17 §).

Määräykset 4 - 7: Tilan toimintaan varatut lantavarastot riittävät ilmoitetulle eläinmäärälle. Riittävällä varastointilavuudella estetään lannan ja virtsan joutuminen käsittelemättömänä ympäristöön. Uusien lietesäiliöiden kattamisella vähennetään olleisesti toiminnasta aiheuvaa hajuhaittaa ja saavutetaan asetuksen edellyttämä etäisyys häiriintyviin kohteisiin nähden. Varastotilojen tulee olla vesitiiviitä ja säilörehun puristenesteen pääsy ympäristöön tulee estää. Määräykset on annettu maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä hajuhaittojen vähentämiseksi. (YSA 15a §, YSL 16 – 17 §, 52 §, VNA 1250/2014 5 ja 7 §, VNA 1261/2015, 7 §, VNA 138/2019, 2 §)

Määräys 8: Sosiaalitilojen käymälävesien asianmukainen käsittely vähentää vesistön rehevöitymistä ja ulosteperäisten bakteerien leviämistä (YSL 52, 155 §, VNA 138/2019 6 §).

Määräys 9: Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen 1/2010 mukaan tilalla muodostuva lanta on hyödynnettävä ensisijaisesti lannoitteena pelloilla. Peltopinta-alavaatimus perustuu karjanlannan keskimääräiseen fosforisisältöön sekä peltoviljelykasvien keskimääräiseen hehtaarikohtaiseen fosforilannoitustarpeeseen. Hakijan käytettävissä oleva peltopinta-ala riittää luvan mukaiselle eläinmäärälle. (YSA 15a §, VNA 138/2019 5 §)

Määräykset 10 – 11: Lannoitusajankohdan rajoittaminen ja vesistöjen varsille jätettävät suojavyöhykkeet vähentävät ravinteiden pääsyä vesistöihin ja pohjaveteen. Lannan levittämisen jälkeen välittömästi tapahtuva maan muokkaaminen vähentää hajuhaittoja sekä typpipäästöjä ilmakehään. Näillä toimenpiteillä voidaan vähentää myös naapureille aiheutuvaa haittaa. (YSA 15a §, VNA 1250/2014 ja 1261/2015, NaapL 17 §.)

Määräykset 12 – 13: Polttoainoiden ja kemikaalien varastointia koskeva määräykset on annettu maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumisen estämiseksi. (YSL 16 – 17 §, 19 ja 52 §, YSA 15a §.)

Määräys 14: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (1069/2009) mukaan eläinten ruhot ja muu eläinjäte on käsiteltävä eläinjätteen poltto- tai käsittelylaitoksessa. Kuolleiden eläinten varastointia ja käsittelyä koskeva määräys on annettu terveys-, ympäristö- ja hajuhaittojen ehkäisemiseksi. Kuolleiden eläinten asianmukaisella hävittämisellä varmistetaan ympäristöhygienian yleisten vaatimusten täyttyminen ja estetään eläintautien leviäminen. (YSL 52 §, JäteL 13 §, VNA 138/2019 8 §.)

Määräykset 15 – 16: Tilan jätehuolto on hoidettava jätelain ja Ylivieskan kaupungissa voimassa olevien jätehuoltomääräysten mukaisesti. Toimittamalla vaaralliset jätteet ja muut jätteen asianmukaiseen käsittelyyn sekä hyödyntämällä hyötykäyttökelpoiset jätteet, ehkäistään niistä aiheutuvaa roskaantumista, ympäristön pilaantumista ja terveyshaittaa. (JäteL 13 §, VNA 138/2019 7 §.)

Määräys 17: Toiminnassa on ennalta varauduttava toimiin onnettomuuksien ja muiden poikkeuksellisten tilanteiden estämiseksi ja niiden terveydelle ja ympäristölle haitallisten seurausten rajoittamiseksi. Ilmoitusvelvollisuus häiriö- ja poikkeustilanteista on tarpeen viranomaisten tiedonsaannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten viranomaisohjeiden antamiseksi. Välittömiin torjuntatoimiin ryhtymisestä on annettu määräys, jotta poikkeustilanteesta aiheutuvat haitat jäisivät mahdollisimman pieniksi. (YSL 14 – 15, 123 ja 134 §, YSA 15a §.)

Määräys 18: Tarkkailua koskeva määräys on annettu vaurioituneista rakenteista johtuvien päästöjen minimoimiseksi. Lantavarastojen vuosittainen tyhjentäminen mahdollistaa rakenneaurioiden tutkimisen. Samalla varmistetaan varastointitilavuuden riittäminen. (YSL 62 ja 66 §, YSA 15a §.)

Määräys 19: Polttoainesäiliöiden säännöllistä tarkastamista koskeva määräys on annettu maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumisen estämiseksi. (YSL 16 – 17, 19 ja 52 §, YSA 15a §.)

Määräys 20: Kirjanpitoa ja raportoitavia seurantatietoja koskeva määräys on tarpeen valvonnan ja tarkkailun toteuttamiseksi. (Jätel 118 – 120 §, YSA 15a §, VNA 138/2019 9 §.)

Määräys 21 on annettu happamien sulfaattimaiden aiheuttaman maaperän ja vesistön happamoitumisen ennaltaehkäisemiseksi ja torjumiseksi sekä siten vesienhoidon tavoitteiden saavuttamiseksi (YSA 15a §, YSL 7 ja 52 §).

Määräys 22: Olennaiset muutokset toiminnassa saattavat aiheuttaa tarvetta tarkistaa ilmoitusta tai suorittaa valvontatoimenpiteitä, joten niistä tulee ilmoittaa lupaviranomaiselle hyvissä ajoin (YSL 29 ja 170 §).

Määräys 23: Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä aiheuttamiensa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista sekä seurattava ja hyödynnettävä toimialan parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä. Parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen kautta voi tulla mahdollisuuksia vähentää päästöjä olennaisesti ilman kohtuuttomia kustannuksia. (YSL 6 ja 8 §.)

Hakemuksesta esitettyjen muistutusten ja lausuntojen huomioon ottaminen annetussa ratkaisussa

Peruspalvelukuntayhtymä Kallion ympäristöterveydenhuolto on 12.5.2020 esittänyt vireillä olevasta hakemuksesta lausunnon. Terveysviranomaisen lausunto on otettu huomioon soveltuvin osin määrätyissä ehdoissa. Lausunto on erityisesti huomioitu eläinpitotiloja, maito- ja tuotantohygieniaa, jätteiden- sekä lannankäsittelyä koskevilla määräyksillä. Lausunnossa esitetyt huomiot ovat osin sisältyneet ilmoitusasiakirjoihin ja ovat siten osa annettua päätöstä.

Toiminta sijoittuu harvinaisen vesistötulvan (1/100a) raja-alueelle siten, että lietelantalat ovat pääosin tulva-alueelle. Valtioneuvoston asetuksen eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) 4 §:ssä säädetään mm. lannan varastointitilojen sijoittamisesta. Pykälän mukaan lannan varastointitilaa ei saa sijoittaa tulvanalaiselle alueelle eikä alle 50 metrin etäisyydelle vesistöstä. Saman asetuksen 3 §:n 20. kohdan mukaan *tulvanalaisella alueella* tarkoitetaan aluetta, joka jää tulvan alle useammin kuin keskimäärin kerran 20 vuodessa eikä sitä ole suojattu tulvapenkereillä tai muilla pysyvillä rakenteilla. Yleisen tulvan (1/20a) tulva-alue on esitetty kuvassa 7 ja rakennuspaikka jää sen ulkopuolelle. Melko harvinaisen vesistötulvan (1/50a) alue poikkeaa hieman edellisestä eikä tulva-alue ulotu rakennettavalle alueelle painannetta lukuun ottamatta. Pihatto jää myös 1/100a tulvariskialueen ulkopuolelle. Lietelantalat ovat tulvariskialueella, mutta ottaen huomioon ELY-keskuksen antama alin rakentamiskorkeus sekä alueelta laaditut korkomallinnukset, lietelantalat voidaan viranomaisen näkemyksen mukaan sijoittaa kyseiseen paikkaan.

Muistuttaja A

Ympäristönsuojeluviranomainen ei ole suostunut hakijan esittämään poikkeamiseen

asetuksessa 138/2019 asetuista etäisyysvaatimuksista, kuten A on muistutuksessaan ensisijaisesti vaatinut. Päätöksessä määrätyn kiinteän katteen ansiosta etäisyysvaatimus täyttyy, eikä tarvetta poikkeamiseen ole.

Tällä päätöksellä ratkaistaan ilmoitetun toiminnan sijoittaminen ilmoituksessa esitettyyn paikkaan. Viranomaisen ei voi ottaa kantaa vaihtoehtoihin paikkoihin tai määrätä hakijaa sijoittamaan eläinsuojia jonnekin toisaalle. Arvioitavana on toiminnan ilmoituksessa esitetty laajuus eikä viranomaisen voi hakijan puolesta ottaa kantaa myöskään toiminnan mahdolliseen laajentamiseen tulevaisuudessa.

Jätehuollosta, kuten jätteiden lajittelusta ja käsittelystä, määrätään jätelainsäädännössä sekä kunnallisissa jätehuoltomääräyksissä. Näitä koskevia velvoitteita on sisällytetty tähän päätökseen.

Eläinsuojatoiminnan laajentamista Kalajokivarren arvokkaan kulttuurimaiseman näkökulmasta on tarkasteltu edellä yleisissä perusteluissa. Myös tulva-alueeseen liittyviä kysymyksiä on tarkasteltu edellä ja viranomaisen on pyytänyt asiasta Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunnon. Rakennuspaikan soveltuvuuden (MRL 116 §) arvioi viime kädessä rakennusvalvontaviranomaisen, mutta aiemman käytännön mukaan rakentaminen ko. paikalle olisi mahdollista. Viranomaisen näkemyksen mukaan eläinsuojan sijoittamisella ei estetä jokivarren jokamiehenoikeuteen perustuvaa virkistyskäyttöä. Eläinsuojan ja jokirannan väliin jää sähkölinja. Metsästyksestä esim. asuinrakennusten läheisyydessä säädetään toisaalla.

Eläinsuojatoiminnasta mahdollisesti aiheutuviin haittoihin, myös pölyämiseen, on otettu kantaa annetuissa lupamääräyksissä.

Muistuttaja B (myös C:n ja D:n puolesta)

Myös B on vaatinut, ettei asetuksen 138/2019 mukaisesta etäisyysvaatimuksesta tule poiketa ja edellyttänyt rakennettaviin lantaloihin kiinteää katetta. B:n vaatimus on hyväksytty. Asetuksessa edellytetty toiminnan etäisyysvaatimus muistuttajien omaan kiinteistöön nähden olisi täytynyt myös ilmoituksen mukaisella toiminnalla. Viranomaisen evättyä haetun etäisyysvaatimuksista poikkeamisen ja määrättyä lietalantaloihin kiinteän katteen, etäisyysvaatimus täyttyy sanottua selkeämmin muistuttajien asuinkiinteistöön. Asetuksen 2 §:n mukaan mukaan eläinsuoja, eläinsuojan laajennusosa ja lannan varatointiin tarkoitettu rakennus tai rakennelma on sijoitettava siten, että se on vähintään liitteessä 1 säädetyllä etäisyydellä (vähimmäisetäisyys) lähimmästä naapurikiinteistöllä sijaitsevasta asumiseen tai loma-asumiseen tarkoitettu rakennuksesta, koulusta, päiväkodista, sairaalasta tai muusta vastaavasta kohteesta, jossa hajusta saattaa aiheutua haittaa ihmisen viihtyvyydelle (hajusta häiriintyvä kohde).

Tarkastelu koskee siis vain jo olemassa olevia rakennuksia ja toimintoja.

Eläinsuojatoiminnan aiheuttamaa hajupäästöä on arvioitu asetusta 138/2019 valmisteltaessa ja kuten perustelumuistiosta ilmenee, asetuksen liitteessä annetut etäisyysvaatimukset on annettu etenkin hajuhaittojen ehkäisemiseksi. Asetusta noudatetaan ensisijaisesti suhteessa Kotitalouden ympäristönsuojeluohjeeseen nähden, jota parhaillaan päivitetään mm. asetuksen sisällön perusteella. Etäisyysvaatimusten lähtökohtana on ollut, ettei niitä noudatettaessa eläinsuojatoiminnasta aiheudu naapurisuuhdelaisissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta naapureille.

Ympäristöministeriön antaman ohjeistuksen mukaan eläinsuojalla tarkoitetaan toimintakokonaisuutta, jolloin uuden samaan toimintaan liittyvän erillisen eläinsuojan rakentaminen katsotaan laajennukseksi.

Eläinsuojarakennus ei sijoitu tulva-alueelle, kuten muistutuksesta voisi ymmärtää. Lietalantalat ovat pääosin tulva-alueella (100a), mihin on otettu kantaa aiempaan tässä luparatkaisussa sekä myös A:n muistutuksesta edellä todettaessa. Samoin hankkeesta verrattuna Kalajokilaakson kulttuurimaisema-alueeseen on todettu jo aiemmin, kuten myös rakennuspaikan soveltuvuuden arvioimisesta ja viranomaisen roolista ratkaista sille esitetyn sijoituspaikan soveltuvuus, ei muita vaihtoehtoisia kohteita.

Vesikolmio Oy:n runkovesijohdon ja suunnitellun siirtoviemärin sijainnit on esitetty kuvassa 6, joten ne on otettu huomioon tässä päätöksessä.

	Rakennuspaikan soveltuvuuden maankäyttö- ja rakennuslain näkökulmasta ratkaisee viime kädessä rakennusvalvontaviranomainen. PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLOAIKA Tämä päätös on voimassa toistaiseksi. Mikäli toiminnassa tapahtuu päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävä tai muu ympäristön kannalta olennainen muutos, on toiminnasta tehtävä uusi ilmoitus. ASETUKSEN JA MUIDEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla ilmoituspäätöksen määräyksiä ankarampia säännöksiä, on asetusta ilmoituspäätöksen estämättä noudatettava. PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeen. Päätöksen antopäivä on 18.9.2020. Tämä päätös on lainvoimainen 26.10.2020, jos päätökseen ei haeta muutosta. Ilmoituspäätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. TOIMINNAN ALOITTAMINEN Toiminta voidaan aloittaa tätä päätöstä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta (YSL 115 c ja d §).
Allekirjoitus:	Ympäristöpäällikkö
SOVELLETUT OIKEUSOHJEET:	SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) 6-11 §, 14-17 §, 19-20 §, 22 §, 29a §, 39a §, 42-45 §, 52-53 §, 83-87 §, 115a – 115e §, 123 §, 134 §, 155 §, 170 §, 172 § 190-191 §, 198 § ja 205 §. Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (YSA, VNA 713/2014) 3 – 4 §, 8 §, 11-13 §, 15 a § ja 20 §. Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (VNA 138/2019). Laki eräistä naapuruussuhteista (NaapL 26/1920) 3 ja 17 § Jätelaki (JäteL 646/2011) 2 §, 8 §, 12-13 §, 15-17 §, 28-29 §, 72 §, 73 §, 118-120 §, 122 § Valtioneuvoston asetus jätteistä (VNA 179/2012) 4, 7-9 § Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (VNA 1250/2014) Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (VNA 1261/2015) <u>Lisäksi on otettu huomioon seuraavat säädökset, määräykset ja ohjeet:</u> Jokilaaksojen jätelautakunnan jätehuoltomääräykset (10.12.2015) Ylivieskan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset (1.9.2011) Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi ilmoituksenvaraisista eläinsuojista, Muistio, Ympäristöministeriö 17.1.2019, sekä muu ministeriön antama ohjeistus

KÄSITTELYMAKSU:	Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta, Muistio, Ympäristöministeriö 18.12.2014 Ympäristöministeriön ohje kotieläintalouden ympäristönsuojelusta 1/2010 Paras käytettävissä oleva tekniikka kotieläintaloudessa (Suomen ympäristö 564) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveyssäännöistä (1069/2009) ja sen täytäntöönpanosta annettu komission asetus (142/2011). Maa- ja metsätalousministeriön asetus tuettavaa rakentamista koskevista ympäristönsuojeluvaatimuksista (266/2019). KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN Maksu perustuu hakemuksen vireillätulohetkellä voimassa olleeseen Ylivieskan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksellä 29.4.2019 § 25 hyväksytyyn, 1.5.2019 voimaan tulleeseen Ylivieskan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksaan. Taksan 13. kohdassa määrätään ilmoitusmenettelyssä olevan laitoksen tai toiminnan ilmoituspäätöksen valmistelusta perittävistä maksuista ja alakohdan 4c mukaan käsittelymaksuna peritään vähintään 150 ja alle 300 lypsylehmän eläinsuojan kohdalla 3 900 euroa. Maksu pitää sisällään myös hakemuksen ja lupapäätöksen kuuluttamisesta aiheutuneet kustannukset. Viranomaisen perimä maksu on arvonlisäveroton (alv 0 %).	
PÄÄTÖKSEN ANTAMINEN:	PÄÄTÖKSEN ANTAMINEN Tämä päätös on annettu julkipanon jälkeen. Päätöksen antopäivä on 18.9.2020.	
MUUTOKSENHAKU:	MUUTOKSENHAKU Tähän päätökseen haetaan muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. VALITUSOSOITUS ON LIITETTY PÄÄTÖKSEEN.	
Tiedoksianto	Kenelle: MaitoMehtälä Oy Kirvesmiehentie 50 84880 Ylivieska Y-tunnus: 2489804-6 ☐ Lähetetty postitse saantitodistusta vastaan ☒ Lähetetty postitse tavallisena kirjeenä ☒ Muulla tavoin; sähköpostina	Pvm: Lainvoimainen: ☐ Luovutettu: Vastaanottajan allekirjoitus
Täytäntöönpanoa var- ten tiedoksi	Pvm: Nimi:	Sähköpostiosoite:

	Muistuttajat	
	Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue, Veteraanikatu 1, PL 86, 90101 OULU.	
	Ylivieskan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta.	
	Peruspalvelukuntayhtymä Kallio, ympäristöterveydenhuolto	

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Ylivieskan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta.

Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista sitä määräaikaan lukematta. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta. Valitusaika päättyy 26.10.2020.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi, kotikunta ja mihin valitusoikeus perustuu
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle.

Valituksen voi tehdä hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla.

Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot

käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
puhelin:	029 56 42780
faksi:	029 56 42760
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15

Oikeudenkäyntimaksu

Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään, mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.